

Αθήνα, 21 Ιανουαρίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Το master plan μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών δεν συμβαδίζει με τις ευρωπαϊκές εξελίξεις και τάσεις – η περίπτωση του φυσικού αερίου»

Η εμπροσθοβαρής απολιγνιτοποίηση με την αντικατάσταση του λιγνίτη από το φυσικό αέριο αποτελεί πολιτική επιλογή της Κυβέρνησης της ΝΔ, η οποία αποτυπώνεται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) και στο master plan της μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών (ΣΔΑΜ). Η επιλογή αυτή της ΝΔ σε ότι αφορά στο φυσικό αέριο δεν είναι συμβατή με τις ευρωπαϊκές τάσεις και εξελίξεις.

Έχουμε επισημάνει αρκετές φορές ότι το ζητούμενο είναι η απανθρακοποίηση και όχι η απολιγνιτοποίηση, που είναι μέρος της απανθρακοποίησης. Η απανθρακοποίηση σημαίνει δηλαδή πρακτικά μηδενικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και πρακτικά μηδενισμό της χρήσης ορυκτών καυσίμων (φυσικό αέριο, λιγνίτης, πετρέλαιο).

Σύμφωνα με τις επισημάνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο της αξιολόγησης του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) της κυβέρνησης ΝΔ (SWD(2020) 907 final/ 14.10.2020) προκύπτει ότι οποιαδήποτε νέα επένδυση, που σχεδιάζεται από εδώ και στο εξής, στον τομέα του φυσικού αερίου θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της, και το πως και κατά πόσο αυτή θα λειτουργήσει υπό το πρίσμα του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

Λαμβάνοντας υπόψη τους μακροπρόθεσμους στόχους της ΕΕ, η χώρα θα ωφεληθεί εάν οποιαδήποτε νέα υποδομή, που σχεδιάζεται από εδώ και στο εξής και ειδικά σε σχέση με τη δίκαιη μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών της χώρας, προσαρμόζεται στα νέα τεχνικά και χρηματοδοτικά δεδομένα.

Να σημειωθεί επίσης, ότι δεν υπάρχει συμβατότητα των επενδύσεων στο ΣΔΑΜ με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό για τις βιώσιμες επενδύσεις (Sustainable Taxonomy Regulation), σύμφωνα με τον οποίο οι επενδύσεις σε φυσικό αέριο δεν είναι βιώσιμες. Το ίδιο θα ισχύσει από το 2021 και για την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, που ευθυγραμμίζεται με την επίτευξη του κεντρικού στόχου της κλιματικής ουδετερότητας και επομένως δεν θα χρηματοδοτεί επενδύσεις σε ορυκτά καύσιμα. Επομένως, η χρηματοδότηση τέτοιων μονάδων από ευρωπαϊκούς πόρους που θα εντάσσονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η οποία αποτελεί πλέον στρατηγική επιλογή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν θα είναι εφικτή.

Η κριτική μας προς την κυβέρνηση επιβεβαιώνεται από την πρόσφατη **πολιτική συμφωνία** που επιτεύχθηκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (TAM). Η πολιτική αυτή συμφωνία είναι ιδιαίτερα σημαντική για την

εξέλιξη της μετάβασης και πλέον μένει η τελική έγκριση των νομικών κειμένων από την ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Ένα από τα σημαντικά στοιχεία του συμβιβαστικό κειμένου είναι ο αποκλεισμός της χρηματοδότησης ορυκτών καυσίμων από τους πόρους του Ταμείου Δίκαιης μετάβασης, δεδομένου ότι αυτό δεν είναι συμβατό με τον στόχο της απανθρακοποίησης. Αναφορικά με τα συστήματα τηλεθέρμανσης, η χρηματοδότηση από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης θα είναι εφικτή αποκλειστικά και μόνο για χρήση ΑΠΕ.

Η χρηματοδότηση έργων φυσικού αερίου όμως, με βάση τα στοιχεία που έχουν δημοσιοποιηθεί μέχρι στιγμής, μπορεί να μην είναι εφικτή ούτε από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αφού η θετική αξιολόγηση των αιτήσεων πληρωμών θα εξαρτηθεί από την ικανοποιητική εκπλήρωση των κριτηρίων - στόχων της επιτροπής, ένας από τους οποίους είναι η αποτελεσματική συμβολή στην πράσινη μετάβαση.

Με αυτά τα δεδομένα, δημιουργούνται επίσης σοβαρά ερωτήματα για την χρηματοδότηση και υλοποίηση των ήδη δρομολογημένων έργων δικτύων φυσικού αερίου πολλών ελληνικών πόλεων της ελληνικής περιφέρειας και θεωρούμε ακατανόητη την καθυστέρηση υλοποίησής τους.

Σε ότι αφορά στις τηλεθερμάνσεις έχουμε καταθέσει ερωτήσεις, συζητήσαμε το θέμα σε επίκαιρη ερώτηση και σε Επιτροπή της Βουλής, κατά την ενημέρωση για το master plan της μετάβασης (ΣΔΑΜ), κατόπιν αιτήματος μας, λέγαμε λοιπόν ότι είναι απαράδεκτο να ματαιώνονται τα έργα τηλεθέρμανσης σε Φλώρινα και Μεγαλόπολη να πετιέται ουσιαστικά επενδεδυμένο κεφάλαιο πολλών εκ. ευρώ, και να δεσμεύονται πόροι για δίκτυα φυσικού αερίου για θέρμανση δηλαδή για έργα με ημερομηνία λήξης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Θα αλλάξει πολιτική και σχεδιασμό στο ΕΣΕΚ και στο ΣΔΑΜ αναφορικά με το φυσικό αέριο δεδομένης της πολιτικής συμφωνίας των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρ. Επιτροπή, Συμβούλιο, Κοινοβούλιο);
2. Θα επαναπροσδιορίσει την πολιτική του επιλογή αναφορικά με τα συστήματα τηλεθέρμανσης;
3. Πως σχεδιάζει να χρηματοδοτηθούν νέα έργα φυσικού αερίου;
4. Έχει εξετάσει την συμβατότητα των επενδύσεων που προβλέπονται στο ΣΔΑΜ με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό για τις βιώσιμες επενδύσεις (Sustainable Taxonomy Regulation), σύμφωνα με τον οποίο δεν είναι βιώσιμες οι επενδύσεις σε φυσικό αέριο;
5. Συμβαδίζει ο εν λόγω σχεδιασμός στο ΣΔΑΜ με τη νέα πολιτική γραμμή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Φάμελλος Σωκράτης

Αθανασίου Αθανάσιος (Νάσος)
Αραχωβίτης Σταύρος
Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος
Βαρδάκης Σωκράτης
Βέττα Καλλιόπη

Βίτσας Δημήτριος
Γκιόλας Ιωάννης
Δραγασάκης Ιωάννης
Δρίτσας Θεόδωρος
Ηγουμενίδης Νικόλαος
Καλαματιανός Διονύσης - Χαράλαμπος
Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μουζάλας Ιωάννης
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Μωραΐτης Θάνος
Νοτοπούλου Αικατερίνη
Ξενογιαννακοπούλου Μαρία-Ελίζα (Μαριλίζα)
Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)
Παπαηλιού Γεώργιος
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)
Τελιγορίδου Ολυμπία
Τζούφη Μερόπη
Φίλης Νικόλαος
Φωτίου Θεανώ
Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης (Μίλτος)
Ψυχογιός Γεώργιος